

معاونت پژوهشی

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

عنوان:

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی تولید آلیاژ PC/ABS

کارفرما:

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

مشاور:

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر

معاونت پژوهشی

خرداد ۱۳۸۷

آدرس: تهران - خیابان حافظ - دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی‌تکنیک تهران) - جهاد دانشگاهی

واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی   تلفن: ۰۲۱۴۳۹۸۸۸ و ۰۲۱۸۷۵۰ و ۰۲۱۸۸۸۰   فکس: ۰۲۱۶۹۸۴

Email: research@jdamirkabir.ac.ir

www.jdamirkabir.ac.ir

خلاصه طرح

نام محصول	آلیاژ PC/ABS
موارد کاربرد	قاب‌های نازک، پوشش محافظ باطری، خودپرداز بانکی و ...
ظرفیت پیشنهادی طرح	۵۰۰۰ (تن)
عمده مواد اولیه مصرفی	پلیمر های پلی کربنات و ABS
میزان مصرف سالیانه مواد اولیه	۱۵۰۰: ABS-۳۵۰۰ پلی کربنات: (تن)
کمبود محصول (سال ۱۳۹۰)	۵۰۰۰ تن
اشتغال زایی	۴۰ نفر
سرمایه‌گذاری ثابت طرح	ارزی (دلار) ۲/۱۲۷/۶۵۷
	ریالی (میلیون ریال) ۱۱۵۴۸
	مجموع (میلیون ریال) ۳۱۵۴۸
سرمایه در گردش طرح	ریالی (میلیون ریال) ۲۸۶۸۸
	مجموع (میلیون ریال) ۲۸۶۸۸
زمین مورد نیاز	۱۱۶۶ (متر مربع)
زیربنا	تولیدی (متر مربع) ۱۵۰۰
	انبار (متر مربع) ۵۰۰
	خدماتی (متر مربع) ۳۰۰
صرف سالیانه آب، برق و گاز	آب (متر مکعب) ۱۴۶۰۰
	برق (کیلو وات) ۳۲۱۲۰۰
	گازوئیل (لیتر) ۲۱۰۰۰
محل‌های پیشنهادی برای احداث واحد صنعتی	تهران، ماهشهر، رشت و سمنان

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	۱- معرفی محصول.....
۹	۱-۱- نام و کد آیسیک محصول.....
۱۰	۱-۲- شماره تعریفه گمرکی.....
۱۰	۱-۳- شرایط واردات و صادرات.....
۱۱	۴- بررسی و ارائه استاندارد (ملی یا بین‌المللی).....
۱۱	۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول.....
۱۱	۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد.....
۱۳	۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول.....
۱۴	۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز.....
۱۴	۹- کشورهای عمدت تولید کننده و مصرف کننده محصول (حتی‌الامکان سهم تولید یا مصرف ذکر شود).....
۱۵	۱۰- شرایط صادرات.....
۱۶	۱- وضعیت عرضه و تقاضا.....
۱۶	۲- ۱- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تا کنون و محل واحداها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول.....
۱۷	۲- ۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجراء، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز).....
۱۸	۳- ۲- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)
۱۹	۴- ۲- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه.....
۲۰	۵- ۲- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (چقدر به کجا صادر شده است).....

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

صفحه	عنوان
۲۲	۶- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم.....
۲۳	۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها.....
۲۷	۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند تولید محصول.....
۲۸	۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...).....
۴۱	۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده.....
۴۲	۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۴۳	۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال.....
۴۴	۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه - راه‌آهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۴۵	۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی.....
۴۵	- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی.....
۴۵	- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها - شرکت‌های سرمایه‌گذار.....
۴۷	۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید.....
۴۸	۱۲- منابع و مأخذ.....

۱- معرفی محصول

مدت‌های زیادی است که مخلوط‌های PC و ABC مورد استفاده قرار می‌گیرد. علت موفقیت در استفاده از آن، خواص عالی حرارتی، مکانیکی و استحکام ضربه آن می‌باشد. هریک از این اجزاء به تنها‌ی خواص مثبت و منفی را دارند که ایجاد مخلوط می‌تواند سبب حصول تلفیقی از این دو گردد. خواص مربوط به این پلیمرها در جدول ۱ نشان داده شده است.

خصوصیت اصلی این مخلوط، خواص مکانیکی مناسب و مقاومت ضربه بالای آن است. بدین معنی که می‌توان با استفاده از این دو پلیمر و استفاده از اختلاط مذاب توسط تجهیزات عادی و معمولی، بدون اضافه کردن هرگونه مواد اضافی و تکمیلی، این خواص را در مخلوط حاصل ایجاد نمود.

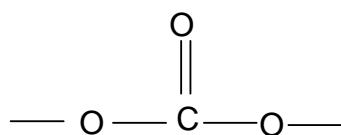
جدول(۱): خواص مثبت و منفی PC و ABC

رفتار	PC	ABC
ثبت	مقاومت مکانیکی	اقتصادی
ثبت	خواص الکتریکی	فرآیندپذیری
ثبت	پایداری ابعادی	استحکام ضربه‌ای
ثبت	شفافیت	حساس به خراش
ثبت	دمای تخریب بالا	
ثبت	دمای چقرنگی پایین	
منفی	فرآیندپذیری	دمای تخریب پایین
منفی	مقاومت شیمیایی	
منفی	حساس به خراش	
منفی	ترک خوردگی در اثر تنفس	

اجزاء مخلوط

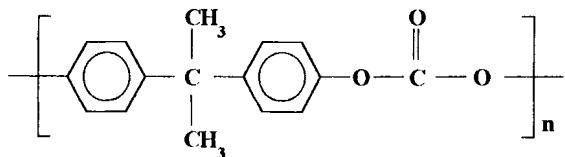
پلی کربنات:

PC در اصل پلی‌استر، کربنیک اسید خطی ترمومولاستیک است که حاوی گروه‌های دی‌هیدروکسی آروماتیک و آلیفاتیک می‌باشد. این ترکیب می‌توان به طور عمومی به صورت شکل ۱ نمایش داده شود.

شکل(۱): فرمول کلی پلی کربنات

با توجه به تنوع آروماتیک و آلیفاتیک‌های استفاده شده، خانواده وسیعی از پلیمرهای تراکمی حاصل می‌شود. در اینجا ساختار پلی‌کربنات بیس فنل (PC-BPA) A که به عنوان جزء پلی‌کربناتی در مخلوط‌های PC-ABS استفاده می‌شود، در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل(۲): بیس فنل A

کاربرد پلی کربنات:

در صنایع اتومبیل جهت تزئینات داخلی خودرو، ساخت داشبورد و متعلقات آن، ساخت سپر و پانلهای داخلی و شیشه‌های چراغ اتومبیلهای مدرن، در صنایع بهداشتی و پزشکی جهت ساخت بطری‌های شفاف برای بسته بندی مواد غذایی و داروئی، ساخت انواع عینکهای طبی و صنعتی و همچنین تهیه لنزهای چشمی در رنگ‌های مختلف، لوازم دیالیز، آندوسکوپی و انتقال خون و ساخت آمپول بدون سوزن، در صنایع برق و کامپیوتر جهت ساخت کانکتورهای الکتریکی، لوازم الکتروتکنیک، ساخت دیسکهای فشرده (CD و DVD ها)، تزئینات و پوشش کامپیوترها و در صنایع ایمنی جهت ساخت کلاه ایمنی، عینک‌های ایمنی،

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی	خرداد ۱۳۸۷
مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	صفحه (۶)	

ماسکهای گاز و پوشش‌های محافظ و همچنین در صنایع نظامی جهت ساخت شیشه‌های مقاوم جلوی هواپیماهای شکاری و ساخت شیشه‌های ضدگلوله کاربرد دارد.

شکل (۳): کاربرد پلی کربنات در صنایع مختلف

آکریلونیتریل بوتادین استایرن:

کوپلیمرهای آکریلونیتریل - بوتادین - استایرن خانواده بزرگی از مواد ترمومپلاست می‌باشد که حاوی یک جزء الاستومری پلی بوتادین می‌باشند. این کوپلیمر با روش‌های مختلفی تولید می‌شود که عبارتند از: مخلوط ترکیب استایرن - آکریلونیترین با بوتادین، فرآیند پلیمریزاسیون و روش امولسیون.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

آلیاز پلی کربنات/ABS :

به‌طور کلی مخلوط پلی‌کربنات با ABS سبب حصول برخی خواص جدید می‌گردد. به‌طور مثال در خصوص مقاومت حرارتی، مخلوط حاصل خواص مابین دو پلیمر اول را به‌دست خواهد آورد. اما مزیت اصلی این مخلوط، خواص خودافزایی آن می‌باشد. به‌طور مثال داشتن ویسکوزیته مذاب پایین‌تر و مقاومت ضربه بالاتر از جمله خواص خودافزایی^۱ هستند که در اثر اختلاط این دو پلیمر حاصل می‌گردد. خواص اصلی این مخلوط عبارت است از: سختی بسیار خوب، خلوص بالا، پایداری بالا و رنگ طبیعی روشن. مزایای مخلوط کردن این دو پلیمر و حصول یک مخلوط، راحتی کار در قالب‌گیری و خروج قطعه از قالب، میزان کمتر گازهای تولیدی، تمایل کمتر به ایجاد حالت مه گرفتگی و در نهایت ثبات رنگی و ظاهری بهتر می‌باشد.

خط تولید این مخلوط شامل گریدهای مختلفی است که سه نوع استاندارد، مقاوم در برابر اشتعال و تقویت شده با الیاف که مختص یکی از کمپانی‌های معروف سازنده آن است، در این قسمت ارائه می‌گردد.

گریدهای استاندارد:

از این مخلوط می‌توان ترکیبی از خواص، نظیر جریان پلیمری بسیار بالا به همراه مقاومت ضربه بالا را به دست آورد. از این مخلوطها در تولید قطعات نازک نظیر محافظ بیرونی موبایل استفاده می‌گردد. خصوصیت اصلی این مخلوط، داشتن خواصی چون فرآیندپذیری همراه با کاهش چشمگیر نقايس در فرآيند قالب‌گیری تزریقی، کاهش توقفات در تولید و قالب‌گیری، دوام کیفی محصول و بهبود کیفیت سطحی قطعات تولیدی می‌باشد. این محصولات ظاهر بسیار روشن داشته و کیفیت ظاهری آن در طی زمان ثابت بوده و تغییر نمی‌کند.

^۱ Synergetic

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

گریدهای مقاوم در برابر اشتعال

نوع دیگر این مخلوطها، مخلوط‌هایی است که خاصیت مقاومت در برابر اشتعال را داشته و عاری از هرگونه برم و کلر می‌باشد. این گرید نیز نظیر گرید قبلی دارای مذاب بالا، رنگ روشن و تمیز و پایداری بهتر می‌باشد.

گریدهای تقویت شده با الیاف:

در این گرید، از الیاف شیشه جهت تقویت مخلوط استفاده می‌گردد.

۱- نام و کد آیسیک محصول

متداول‌ترین طبقه‌بندی و دسته‌بندی در فعالیت‌های اقتصادی همان تقسیم‌بندی آیسیک است. تقسیم‌بندی آیسیک طبق تعریف عبارت است از: طبقه‌بندی و دسته‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی. این دسته‌بندی با توجه به نوع صنعت و محصول تولید شده به هریک کدهایی دو، چهار و هشت رقمی اختصاص داده می‌شود. کدهای آیسیک مرتبط با صنعت تولید آلیاژ PC/ABS در جدول (۱) ارائه شده است.

جدول (۱): کدهای آیسیک مرتبط با صنعت تولید

ردیف	کد آیسیک	نام کالا
۱	۲۴۱۳۱۱۸۰	پلی استالها و سایر اترها و پلی کربناتها و پلی اتیلن ترفتالات
۲	۲۴۱۳۱۱۸۲	پلی کربناتها
۳	۲۵۲۰۱۲۲۳	ورق چند جداره پلی کربنات
۴	۲۵۲۰۱۲۲۶	ورق تخت پلی کربنات
۵	۲۴۱۳۱۱۳۵	کوپلیمر اکریلو نیتریل-بوتادی ان-استایرن

۱-۲- شماره تعریفه گمرکی

در داد و ستد های بین‌المللی جهت کدبندی کالا در امر صادرات و واردات و مبادلات تجاری و همچنین تعیین حقوق گمرکی و غیره از دو نوع طبقه‌بندی استفاده می‌شود که عبارت است از طبقه‌بندی و نامگذاری براساس بروکسل و طبقه‌بندی مرکز استاندارد و تجارت بین‌المللی بر همین اساس در مبادلات بازار گانی خارجی ایران طبقه‌بندی بروکسل جهت طبقه‌بندی کالاها استفاده می‌شود که در خصوص تولید نخهای فانتزی در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول (۲): تعریفه‌های گمرکی مربوط به صنعت تولید آلیاز PC/ABS

SUQ	حقوق ورودی	نوع کالا	شماره تعریفه گمرکی	ردیف
		پلی استال ها، سایر پلی اترها و رزین های اپوکسید، به شکل ابتدایی؛ پلی کربنات ها، رزین های الکید، پلی استر های آلکیلیک و سایر پلی استر ها، به شکل ابتدایی.	۳۹۰۷	
Kg	۴	- پلی کربنات ها	۳۹۰۷۴۰۰۰	۱

۱-۳- شرایط واردات

بر اساس اطلاعات موجود در وزارت بازرگانی و صنایع و شرکت های تولید کننده این محصول، مخلوط PC/ABS به صورت تعریفه جداگانه وارد کشور نمی شود و در قالب کد تعریفه ۳۹۰۷۴۰۰۰ که مربوط به پلی کربنات ها می باشد وارد می گردد.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح های صنعتی
صفحه (۱۰)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۴- بررسی و ارائه استاندارد (ملی یا بین‌المللی)

جدول (۳): استانداردهای مرتبط با تولید آلیاژ PC/ABS

ردیف	شماره استاندارد	عنوان استاندارد	مرجع
۱	ESB-M4D585-A	ABS+POLYCARBONATE BLEND(ABS+PC)	FORD
۲	DX۳۰۰۳۵	ABS+PC- HIGH HEAT, HIGH IMPACT BLEND	DELPHI-I
۳	GMP .ABS+PC..۱۹	ABS+PC-UV Stabilized, Impact Modified	GM

۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

جدول (۴): قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

ردیف	نوع محصول	قیمت خارجی(هر کیلو به دلار [#])	قیمت داخلی(هر کیلو)
۱	ABS	۱,۸۱	۱۶۵۰۰
۲	PC	۴,۳۶	۴۰۰۰
۳	ABS/PC (ABS٪۲۰ / مخلوط٪۸۰)	۳,۷۵	---

قیمت هر دلار مبلغ ۹۴۰۰ ریال در نظر گرفته شد.

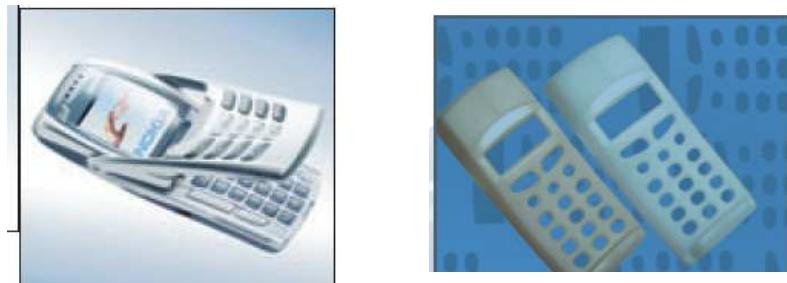
۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد

به دلیل جذب رطوبت پایین، خواص الکتریکی مناسبی دارد. از این‌رو در صنایع الکتریکی، الکترونیکی و تکنولوژی ارتباطات کاربرد زیادی دارد.

الف - تولید قالب‌های بسیار نازک نظیر موبایل

به منظور محافظت از موبایل‌ها، نیاز به قطعات پلیمری می‌باشد که استحکام ضربه بالایی داشته باشند تا در صورت نیاز از صدمات ناشی از ضربه و افتادن موبایل جلوگیری نماید. جهت تولید این قاب‌ها نیاز به مواد

پلیمری می‌باشد که علاوه بر داشتن مقاومت ضربه بالا، امکان ایجاد یک جریان مذاب روان جهت تولید یک لایه نازک پلیمری در آن وجود داشته باشد.

شکل(۴): قابهای تلفن همراه ساخته شده از مخلوط PC/ABS

ب - تجهیزات بانکی نظر محافظ عابر بانک‌ها

با استفاده از این مخلوط‌ها در مقایسه با محافظهای آلومینیومی می‌توان تا حدود ۳۰٪ از قیمت تمام شده آن کاست. ضمناً با استفاده از این مخلوط می‌توان علاوه بر داشتن مقاومت ضربه بالا، محصولات یک تکه را ایجاد نمود. در صورت استفاده از فلز نیاز به اتصال اجزاء زیادی از قطعات فلزی می‌باشد.

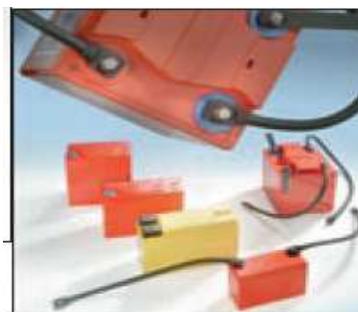

شکل(۴-۱): محافظ عابر بانک ساخته شده از مخلوط PC/ABS

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

ج - تأسیسات الکتریکی

محافظه‌های باتری: محافظه‌های باتری معمولاً از جنس پلاستیک می‌باشند اما در خصوص باطری‌های ماشین که عمر زیادی دارند از مخلوط PC/ABS استفاده می‌شود.

شکل(۵): محافظه‌های باتری ساخته شده از مخلوط PC/ABS

د- اجزاء الکتریکی (کلید و پریز)

شکل(۶): کلید و پریز ساخته شده از مخلوط PC/ABS

۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول

با توجه به خواص مورد نظر از این آلیاژ (مقاومت ضربه بالا و فرآیند پذیری بهتر) می‌توان از آلیاژ‌های پلی‌آمید(PA) نیز به عنوان جایگزین این محصول استفاده نمود. بدیهی است که آمیزه‌های پلی آمید

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

نمی‌تواند تمامی خواص این محصول (از جمله شفافیت) را تأمین نماید. ضمن اینکه به نظر می‌رسد که قیمت محصول تولیدی نیز در حدود آلیاژ PC/ABS خواهد بود.

۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز

استفاده از مخلوط پلیمر‌ها به منظور تولید آلیاژ‌های پلیمری سبب می‌شود تا بتوان طیف وسیعی از خواص را که به تنها‌ی نمی‌توان از هر جزء کسب کرد، به دست آورد. در بین پلیمرهای تولیدی، پلی‌کربنات‌ها به عنوان یکی از محصولات مهم و استراتژیک، کاربرد وسیعی را در صنایع مربوط به پلیمر دارا است. قیمت نسبتاً بالای این پلیمر و محدود بودن تکنولوژی تولید آن به برخی کشورهای خاص، لزوم توجه بیشتر به این محصول را بیش از پیش نمایان می‌کند. به همین منظور استفاده از پلیمرهای ارزان‌تر و عمومی‌تر نظیر ABS به منظور کاهش قیمت تمام شده پلی‌کربنات و همچنین تقویت برخی از خواص آن در محصولات تولیدی، به عنوان یکی از نیازهای اساسی صنعت پلیمر امروز می‌باشد.

۱-۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول (حتی‌الامکان سهم تولید یا مصرف ذکر شود)

جدول (۵): کشورهای عمدۀ تولید کننده پلی‌کربنات و مخلوط PC/ABS

ردیف	نام کشور	نوع تولیدات
۱	آمریکا	پلی‌کربنات
۲	آلمان	پلی‌کربنات
۳	لهستان	پلی‌کربنات

جدول (۶): کشورهای عمدۀ مصرف کننده پلی کربنات و مخلوط PC/ABS

ردیف	نام کشور	عنوان محصول
۱	چین	پلی کربنات
۲	تایوان	پلی کربنات
۳	کره جنوبی	پلی کربنات

– شرکت‌های داخلی عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول

جدول (۷): برخی تولیدکنندگان عمدۀ پلی کربنات و مخلوط PC/ABS در ایران

ردیف	نام کارخانه	نوع تولیدات	محل کارخانه
۱	پتروشیمی خوزستان	پلی کربنات، مخلوط پلی کربنات / ای بی اس و پلی کربنات‌های تقویت شده با الیاف	خوزستان

جدول (۸): برخی مصرفکنندگان عمدۀ پلی کربنات و مخلوط PC/ABS در ایران

ردیف	نام کارخانه	نوع تولیدات	محل کارخانه
#	#	#	#

مخلوط تولید شده پس از تولید به صورت چیپس در اختیار شرکت‌های قطعه ساز قرار می‌گیرد. این قطعات در اختیار شرکت‌های دیگر قرار می‌گیرد. از آنجایی که امکان قالب‌گیری و تزریق این مخلوط توسط اکثر شرکت‌های قطعه ساز اعم از کوچک و بزرگ وجود دارد و تولید آن منحصر به شرکت‌های خاص نمی‌باشد، از این رو از ذکر نام آنها صرف نظر می‌نماییم.

۱۰- شرایط صادرات

بر اساس اطلاعات موجود در وزارت بازارگانی و صنایع و شرکت‌های تولید کننده این محصول، مخلوط PC/ABS به صورت تعریفه جداگانه صادر نمی‌شود و در قالب کد تعریفه ۳۹۰۷۴۰۰۰ که مربوط به پلی کربنات‌ها می‌باشد صادر می‌گردد.

صفحه (۱۵)	گزارش نهایی	خرداد ۱۳۸۷	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
-----------	-------------	------------	--

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

بررسی آمار صادرات و واردات نشان می‌دهد که میزان واردات این محصول در مقایسه با صادرات آن زیادتر می‌باشد. همچنین این آمار نشان می‌دهد که نیاز کشور به این محصول بیشتر شده است چرا که آمار واردات این محصول روند افزایشی دارد. از طرف دیگر آمار صادرات نشان می‌دهد که میزان صادرات این محصول روند کاهشی از خود نشان می‌دهد. از آنجایی که کشور دارای منابع نفتی و گازی عظیم به عنوان منابع اصلی پلیمرها می‌باشد، از این رو با انجام سرمایه‌گذاری‌های مناسب و برنامه‌ریزی بلند مدت می‌توان علاوه بر رفع نیازهای داخلی و کاهش خروج ارز از کشور، امکان صادرات این محصول به کشورهای دیگر را فراهم می‌گردد. همچنین آینده بازار پلی کربنات به دلیل کاربرد فراوان آن در صنایع مختلف، به مستقیم فراهم می‌گردد. آینده بازار پلی کربنات به دلیل کاربرد فراوان آن در صنایع مختلف، به ویژه صنایعی که از علوم جدید بهره مند هستند روش روشن و سرمایه‌گذاری در آن با سود و صرفه اقتصادی بالا همراه است.

۱-۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه سوم تا کنون و محل واحدها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول آمار و اطلاعات به دست آمده از مرکز آمار وزارت صنایع و معادن در خصوص ظرفیت واحدهای موجود و فعال تولید کننده پلی کربنات و مخلوط PC/ABS به جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۹): تعداد کارخانه‌های فعال واقع در استان‌ها به تفکیک و ظرفیت کل تولید پلی کربنات و مخلوط

در ایران PC/ABS

ردیف	نام استان	تعداد کارخانه	ظرفیت(تن)
۱	خوزستان	۱	۲۵۰۰۰
جمع		۱	۲۵۰۰۰

صفحه (۱۶)	گزارش نهایی	خرداد ۱۳۸۷	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
			مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

جدول (۱۰): آمار تولید پلی کربنات و مخلوط PC/ABS در سال‌های اخیر

میزان تولید داخلی						واحد سنگش	نام کالا
سال ۱۳۸۶	سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۳	سال ۱۳۸۲	سال ۱۳۸۱		
۲۵۰۰۰	۲۵۰۰۰	---	---	---	---	تن	پلی کربنات

نکته قابل توجه این است که تنها تولید کننده داخلی پلی کربنات در ایران شرکت پتروشیمی خوزستان است که این واحد به تازگی تولید خود را آغاز نموده است. در ضمن از آنجایی که تولید مخلوط PC/ABS در بسیاری از واحد‌های تولیدی وجود دارد و میزان تولید انها بسته به سفارش مشتری دارد، از این رو کسب اطلاعات دقیق در خصوص تولید محصول وجود نداشته و تنها به ارائه اطلاعات مربوط به پلی کربنات اکتفا می‌نمایم.

۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجراء، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز)

جدول (۱۰): تعداد و ظرفیت طرح‌های با ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت پلی کربنات و مخلوط PC/ABS

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی ۲۰ درصد	نام کالا
تن	۵۳۰۰	۵	پلی کربنات‌ها

جدول (۱۱): تعداد و ظرفیت طرح‌های بالای بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت پلی کربنات و مخلوط PC/ABS

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی	نام کالا
تن	---	---	پلی کربنات‌ها

جدول (۱۲): تعداد و ظرفیت طرح‌های بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت پلی کربنات و مخلوط PC/ABS

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد	نام کالا
تن	۱۰۰۰	۱	پلی کربنات‌ها

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ (چقدر از کجا)

جدول (۱۴): آمار واردات پلی کربنات در سال‌های اخیر

سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۳		سال ۱۳۸۲		سال ۱۳۸۱		عنوان
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
۳۸,۱	۱۲,۱	۳۱,۸	۸,۱	-	-	۱۲,۸	۵,۴	۱۰	۴,۱	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰

وزن: هزار تن   ارزش: میلیون دلار

جدول (۱۵): مهم‌ترین کشورهای تأمین کننده پلی کربنات و مخلوط PC/ABS

شرکت‌های داخلی

سال ۱۳۸۳			سال ۱۳۸۲			سال ۱۳۸۱			نام کشور	عنوان محصول
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
-	--	--	۴۹,۶	۵۱۴۹,۸	۲۳۱۳,۱	۲۴,۸	۲۳۴۰,۴	۹۹۶,۱	امارات	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰
-	-	-	۱۲,۵	۲۰۶۸,۸	۶۸۰,۵	۳۷,۱	۴۳۱۶,۶	۱۴۸۹,۴	آلمان	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰
-	-	-	۱,۶	۲۴۲,۳	۸۷	---	---	---	سویس	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰
-	-	-	۱۶,۷	۱۷۴۰,۲	۹۰۹	۱,۹	۱۳۴,۵	۷۶,۷	تایوان	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰
-	-	-	۰,۷	۷۲,۳	۳۵	۸	۶۸,۱	۳۲۰	مالزی	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰
-	-	-	۱۰,۵	۱۳۰۲,۵	۵۶۷,۴	۱۳	۱۰۸۴,۲	۵۱۹	کره	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰
-	-	-	۸,۴	۲۲۳۰,۲	۱۳۵۰	۱۵,۲	۶۹۴۱,۷	۶۲۱,۷	سایر	پلی کربنات‌ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۸)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

ادامه جدول (۱۵): مهم‌ترین کشورهای تأمین کننده پلی کربنات و مخلوط PC/ABS

شرکت‌های داخلی

واردات در سال ۱۳۸۵			واردات در سال ۱۳۸۴			عنوان محصول	نام کشور
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
۳۸,۴	۱۳۶۸۷,۳	۴۶۱۱,۶	۴۹,۷	۱۶۸۳۶,۳	۴۰۳۵,۳	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	امارات
۱۸,۷	۷۶۴۱	۲۲۴۷,۱	۱۳,۳	۴۴۴۷,۱	۱۰۷۴	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	آلمان
۱۸,۸	۶۷۵۳,۷	۲۲۵۳,۷	۷	۲۱۱۶,۴	۵۵۹,۸	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	سویس
۵,۳	۲۱۴۸,۹	۶۳۸,۵	۳,۴	۱۰۳۱,۷	۲۷۹,۱	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	تایوان
۴,۵	۱۹۷۱,۵	۵۳۶,۳	۲	۶۶۶,۹	۱۶۲	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	مالزی
۴	۱۶۲۲,۷	۴۷۹,۸	۷	۲۰۴۸,۱	۵۷۳,۷	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	کره
۱۰,۳	۴۲۶۰,۸	۱۲۵۹,۳	۱۷,۶	۱۴۳۸۱,۴	۱۹۱۳,۵	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	سایر

وزن: تن ارزش: هزار دلار

۴- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه

در بررسی‌های صورت گرفته از شرکت پتروشیمی خوزستان به عنوان تنها تولید کننده پلی کربنات و معروف‌ترین تولید کننده مخلوط PC/ABS، مشخص گردید که در حدود ۲۰ درصد پلی کربنات تولیدی در این شرکت در مخلوط PC/ABS استفاده می‌گردد. با بیان این مطلب می‌توان میزان مصرف در سال ۱۳۸۵ را از طریق رابطه برآورد نمود:

میزان صادرات-میزان واردات+میزان تولید=میزان مصرف

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۱۹)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

با توجه به آمار موجود میزان مصرف این محصول در حدود ۳۶,۷ هزار تن پلی کربنات محاسبه گردید که با فرض مصرف ۲۰ درصد این مقدار در تولید مخلوط PC/ABS ، میزان مصرف مخلوط در حدود ۷,۳۵ هزار تن برآورد گردید..

۲-۵- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه سوم تا پایان سال ۸۴ و امکان توسعه آن (چقدر به کجا صادر شده است).

جدول (۱۶): آمار صادرات پلی کربنات در سال‌های اخیر

سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۳		سال ۱۳۸۲		سال ۱۳۸۱		عنوان
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
۱۵,۷	۳۸	۲۴,۸	۲۷,۸	۵۹,۳	۲۰,۵	۱۰۹,۳	۶۷,۵	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰

وزن: تن ارزش: هزار دلار

جدول (۱۷): مهم‌ترین کشورهای مقصد صادرات پلی کربنات

سال ۱۳۸۳			سال ۱۳۸۲			سال ۱۳۸۱			عنوان محصول	نام کشور
درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن		
---	---	---	---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	تایوان
---	---	---	---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	جمهوری کره
۳۳	۱۹,۶	۲,۵	---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	امارات
۶۷	۳۹,۷	۱۸	---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	هند
---	---	---	۵۱,۹	۸۴,۴	۳۵	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	افغانستان

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۰)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید آلیاژ PC/ABS

جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنایع و معادن
سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

ادامه جدول ۱۶

---	---	---	۴۸,۱	۲۵	۳۲,۵	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	عراق
---	---	---	---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	ایتالیا
---	---	---	---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	مالزی

ادامه جدول (۱۷): مهم‌ترین کشورهای مقصد صادرات پلی کربنات

درصد از کل	صادرات در سال ۱۳۸۵			صادرات در سال ۱۳۸۴			عنوان محصول	نام کشور
	ارزش	وزن	درصد از کل	ارزش	وزن			
---	---	---	۱۱,۳	۲,۸	۵,۸	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	تایوان	
---	---	---	۸۸,۷	۲۲	۲۲	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	جمهوری کره	
---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	امارات	
---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	هند	
---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	افغانستان	
---	---	---	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	عراق	
۵۶	۸,۸	۱۶	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	ایتالیا	
۴۴	۶,۹	۲۲	---	---	---	پلی کربنات ها کد: ۳۹۰۷۴۰۰۰	مالزی	

وزن: تن ارزش: دلار

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۱)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی	

۶-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه چهارم

بررسی آمار وزارت صنایع و وزارت بازارگانی نشان می‌دهد که میزان مصرف این مخلوط در کشور در سالهای اخیر افزایش داشته است. همچنین آمار واردات این محصول در سالهای اخیر نشان دهنده رشد واردات و بالتبع آن رشد مصرف این مخلوط می‌باشد. مقایسه آمار واردات و صادرات محصول در هر سال، نشان دهنده مقدار ناچیز صادرات در مقابل واردات آن می‌باشد. این بدین معنی است که با سرمایه‌گذاری در این بخش علاوه بر تأمین نیازهای روز افرون داخلی، می‌توان این محصول را به کشورهای دیگر صادر نمود. به طور کل با توجه با آمار حاصله، نیاز کشور به تولید این محصول زیاد بوده و سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در جهت جلوگیری از واردات این محصول ضروری به نظر می‌رسد.

با توجه به نیاز داخلی کشور که هم اکنون حدود ۸ هزار تن بوده و روند رو به رشد مصرف این آلیاژ، پیش‌بینی می‌شود میزان نیاز کشور در سال ۱۳۹۰ با رشد مصرف سالانه ۱۰ درصدی، به حدود ۱۳ هزار تن برسد. با توجه به اینکه حجم محصول تولید شده در کشور محدود بوده و طرح در دست اجرایی برای آن وجود ندارد، پیش‌بینی می‌گردد ظرفت تولید محصول در سال ۱۳۹۰ حدود ۸ هزار تن باقی بماند. لذا در آن سال حدود ۵ هزار تن کمبود وجود خواهد داشت.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه

آن با دیگر کشورها

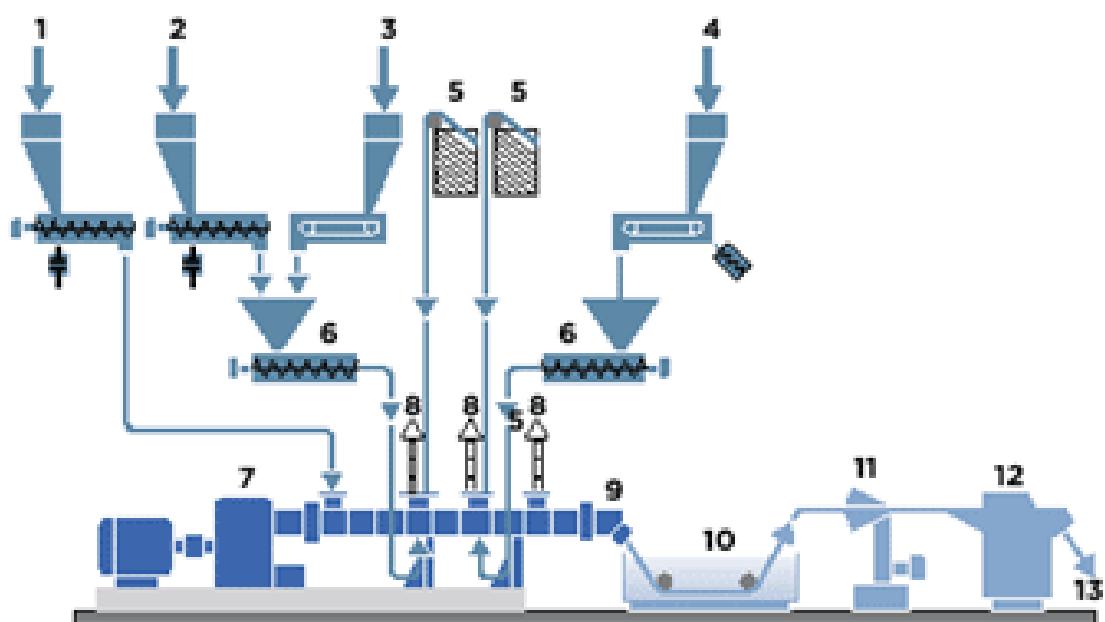
مراحل تولید مخلوط PC/ABS به صورت زیر تقسیم می‌گردد:

واحد تولید پلی کربنات

در این فرآیند محلول بیس فنل - آ در هیدروکسید سدیم درون حلال‌های آلی متیلن کلراید و کلرو بنزن پخش می‌گردد. آنگاه محلول حاصل با مقدار مشخصی فسفن ترکیب شده و پس از افزایش مقدار کمی تری‌اتیل آمین (به عنوان کاتالیست) به درون راکتور هدایت می‌شود. نهایتاً واکنش پلیمریزاسیون تراکمی انجام شده و فاز آلی حاوی پلیمر در مراحل بعدی جدا می‌شود. در این فرآیند نیز علاوه بر قسمت‌های خالص سازی و جداسازی پلیمر، واحد‌های بازیافت حلال‌های متیلن کلراید و کلرو بنزن پیش‌بینی شده است.

مراحل تولید مخلوط و قالب‌گیری آن:

مراحل خط تولید در شکل ۷ نشان داده شده است.

شکل (۷): شماتیکی از خط تولید آلیاز PC/ABS

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

جدول ۱۸: شرح مراحل مختلف خط تولید

۱	ورود چیپس ها	۸	هوای گیری
۲	مواد افزودنی	۹	(Die) دای
۳	ورود الیاف کوتاه شیشه (ورودی ۱)	۱۰	حمام آب
۴	ورود الیاف کوتاه شیشه (ورودی ۲)	۱۱	خشک کن هوای
۵	ورودی الیاف کربن یا شیشه در صورت نیاز	۱۲	گرانول کننده
۶	تغذیه کننده	۱۳	به طرف بسته بندی
۷	اکسترودر دو پیچه همسو گرد		

پیش‌خشک کن:

این مخلوط از محیط اطراف رطوبت جذب می‌کند. میزان رطوبت محتوی موجود در این مخلوط می‌باید کمتر 30% باشد. اگر عملیات خشک کردن به‌طور ناقص صورت پذیرد، برخی تجزیه‌ها در حین فرآیند تولید در پلیمر مخلوط صورت می‌پذیرد. در برخی اوقات این تجزیه سبب کاهش خواص مکانیکی محصول نهایی خواهد شد. به‌منظور خشک کردن می‌توان از یک خشک‌کن خلاء و یا یک آون حرارتی استفاده نمود. البته میزان خشک کردن بستگی به گرید محصول مورد استفاده دارد.

پس از خشک شدن، به‌منظور جلوگیری از جذب مجدد رطوبت، قسمت تغذیه^۱ اکسترود در (هاپر) درمی‌باید به اندازه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه تولید پر شود. درب هاپر نباید در حین تولید به‌هیچ وجه باز شود تا رطوبت مجددًا جذب پلیمرها شود. در ضمن می‌توان از یک هاپر خشک‌کن استفاده نمود.

مواد افزودنی و الیاف:

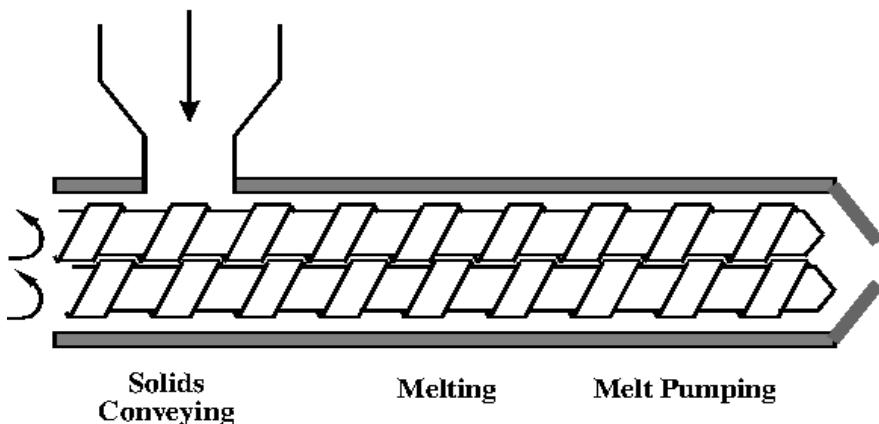
در برخی موارد و برخی از گرید های محصول از الیاف شیشه و کربن به منظور تقویت پلیمر استفاده می‌گردد.

^۱ hopper

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۴)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

اکسترودر دو پیچه:

این مخلوطها را می‌توان در ماشین‌های معمول آلیاژ کرد. به طور مثال می‌توان از یک Low compression screw با مشخصات زیر که در شکل ۸ نشان داده شده، استفاده نمود.

شکل (۸): شماتیک اکسترودر دو پیچه

- نسبت L/D برابر ۲۰:۱

- نسبت تراکم ناحیه تغذیه به ناحیه مذاب اکسترودر از ۱:۲۵ تا ۱:۲ نکته قابل اهمیت، تمیز بودن تجهیزات قبل از تولید است. علت این امر این است که در دمایی که فرآیندهای پلی‌کربنات صورت می‌پذیرد، اغلب ترمومپلاست‌ها تجزیه می‌شود. استفاده از تجهیزات کثیف در حین فرآیند سبب تولید ذرات ذرات سیاه رنگ و یا تخریب پلیمر گردد. حتی ممکن است اثر مطلوب بر روی خواص مکانیکی پلیمر نهایی بگذارد.

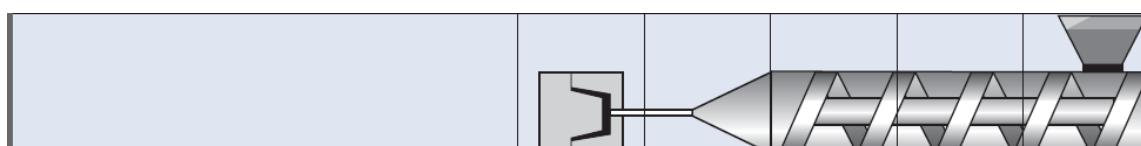
گرانول کننده:

محصول حاصله به صورت گرانول از سیستم خارج می‌شود تا در نهایت در دستگاه‌های قالب‌گیری به شکل نهایی خود در آید.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

قالب‌گیری:

به منظور قالب‌گیری و تبدیل چیپس‌ها به محصولات مورد نظر از یک دستگاه تزریق استفاده می‌شود. شکل ۹ نمای این دستگاه با مناطق حرارتی آن را نشان می‌دهد. محدوده دمایی مطلوب جهت تولید گردیدهای مختلف مخلوطها در جدول ۱ نشان داده شده است. استفاده از دماهای بالاتر در فرآیند قالب‌گیری سبب بهبود ظاهر سطحی پلیمر نهایی می‌شود. همچنین دماهای بالاتر، کمک به جداسازی راحت پلیمر از قالب آن پس از قالب‌گیری می‌گردد. در مجموع این کار سبب می‌شود هرگونه تنש‌های موجود در قطعه تولیدی کاهش یابد.

	Drying temp.	Drying time	Max melt temp.	Max dwell time	Mould temp.	Nozzle temp.	Front temp.	Center temp.	Rear temp.
Xantar C	(°C)	(hrs)	(°C)	(min)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)	(°C)
CM 20#	100	4	270	<8	50-80	230-250	240-260	235-255	230-250
CM 40#	110	4	280	<8	50-80	240-260	250-270	245-265	240-260
CM 50#	110	4	290	<8	50-80	250-270	260-280	255-275	250-270
CF 107	90	4	270	<8	40-70	230-250	240-260	235-255	230-250
CF 407	100	4	280	<8	50-80	240-260	250-270	245-265	240-260

شکل (۹): نمای دستگاه تزریق با مناطق مختلف حرارتی آن

البته ذکر این نکته ضروری است که دماهای بسیار بالا نیز در این فرآیند قابل پذیرش نمی‌باشد چرا که در اثر دماهای بالای فرآیند امکان کاهش خواص مکانیکی و زرد شدن نمونه‌ها (تغییر رنگ به طور کلی) در پلیمرها حاصل می‌شود.

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند

تولید محصول

بررسی‌های صورت گرفته در خصوص واحدهای تولید کننده تجهیزات پلیمری نشان می‌دهد که تمامی تجهیزات خط تولید اعم از اکسترودر دو پیچه و دستگاه‌های تزریق و به طور کلی خط تولید این آلیاژ در کشور تولید می‌گردد. البته امکان جایگزینی دستگاه‌های فرسوده خارجی با نمونه‌های تولیدی داخل کشور وجود دارد. تنها مورد قابل بررسی بین نمونه‌های داخلی و خارجی کیفیت و دقت دو دستگاه می‌باشد که با سرمایه گذاری بیشتر و استفاده از نیروی متخصص بهتر می‌توان در کشور دستگاه‌های خط تولید این محصول را با کیفیت مشابه خارجی تولید نمود.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...)

در این بخش بررسی‌های پارامترهای مهم اقتصادی احداث یک واحد صنعتی تولید مخلوط با PC/ABS با حداقل ظرفیت اقتصادی نظیر؛ برآورد هزینه‌های ثابت و در گردش مورد نیاز واحد، نقطه سر به سر، سرانه سرمایه‌گذاری و ... انجام می‌گیرد. برای این منظور ابتدا برنامه سالیانه تولید واحد مورد نظر، بر اساس مشخصات فنی ماشین‌آلات خط تولید، برآورد می‌شود که در جدول زیر ارائه شده است. لازم به ذکر است؛ تولید سالیانه بر اساس تعداد ۳ شیف کاری ۸ ساعته برای ۳۰۰ روز کاری محاسبه گردیده است.

جدول (۱۹): برنامه سالیانه تولید

نام	شرح	واحد	ظرفیت سالیانه	قیمت فروش واحد (ریال)	کل ارزش فروش (میلیون ریال)
۱	مخلوط PC/ABS	تن	۵۰۰۰	۴۰۵۰۰	۲۰۲/۵۰۰
مجموع (میلیون ریال)					۲۰۲/۵۰۰

۱-۵- اطلاعات مربوط به سرمایه ثابت طرح

سرمایه ثابت به آن دسته از دارائی‌ها اطلاق می‌شود که دارای طبیعتی ماندگار داشته که در جریان عملیات واحد تولیدی از آنها استفاده می‌شود. این دارائی‌ها شامل زمین، ساختمان، وسایل نقلیه، ماشین‌آلات تولید، تأسیسات جانبی و ... می‌باشد که در ادامه هریک از آنها برای واحد تولیدی آلیاز PC/ABS محاسبه می‌شود.

صفحه (۲۸)	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	خرداد ۱۳۸۷
	معارفی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

۱-۵- هزینه‌های زمین و ساختمان‌سازی

برای محاسبه هزینه‌های تهیه زمین و ساختمان‌های مورد نیاز این واحد، لازم است اندازه بناهای مورد نیاز از قبیل؛ سالن تولید، انبارها، ساختمان‌های اداری، محوطه، پارکینگ و ... برآورد شود. سپس مقدار زمین مورد نیاز برای احداث بناها با در نظر گرفتن توسعه طرح در آینده، محاسبه شود. در جداول زیر مقدار زمین و انواع بناهای مورد نیاز، برآورد و هزینه‌های تهیه آنها محاسبه شده است.

جدول (۲۰): هزینه‌های زمین

جمع (میلیون ریال)	بهای هر متر مربع (ریال)	ابعاد (متر مربع)	شرح	%
۴۴۰	۲۲۰/۰۰۰	۲/۰۰۰	زمین سالن‌های تولید و انبار	۱
۶۶		۳۰۰	زمین ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۲
۳۳۰		۱/۵۰۰	زمین محوطه	۳
۳۳۰		۱/۵۰۰	زمین توسعه طرح	۴
۱/۱۶۶	مجموع (میلیون ریال)	۵/۳۰۰	جمع زمین مورد نیاز (متر مربع)	

جدول (۲۱): هزینه‌های ساختمان‌سازی

هزینه کل (میلیون ریال)	بهای هر متر مربع (ریال)	مساحت (مترمربع)	شرح	%
۲۶۲۵	۱/۷۵۰/۰۰۰	۱/۵۰۰	سوله خط تولید	۱
۶۲۵	۱/۲۵۰/۰۰۰	۵۰۰	انبارها	۲
۷۵۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۰۰	ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۳
۲۲۵	۱۵۰/۰۰۰	۱/۵۰۰	محوطه‌سازی، خیابان کشی، پارکینگ و فضای سبز	۴
۱۵۰	۳۰۰/۰۰۰	۵۰۰	دیوارکشی	۵
۴/۳۷۵		مجموع (میلیون ریال)		

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۲۹)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۲-۵- هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید

این هزینه‌ها براساس استعلام صورت گرفته از شرکت‌های مهم تولید کننده یا نمایندگی‌های معتبر برآورد می‌گردد. همچنین هزینه‌های جانبی تهیه ماشین‌آلات، شامل؛ هزینه‌های حمل و نقل، نصب و راهاندازی، عوارض گمرکی و ... نیز محاسبه می‌شود. در جدول زیر فهرست ماشین‌آلات تولیدی و تعداد مورد نیاز آن در خط تولید ارائه شده است و براساس قیمت‌های اخذ شده، هزینه‌های اصلی و جانبی تهیه ماشین‌آلات و تجهیزات، محاسبه گردیده است.

جدول (۲۲): هزینه ماشین‌آلات خط تولید

هزینه کل (میلیون ریال)	قیمت واحد		تعداد	شرح	نمره
	هزینه به دلار	هزینه به ریال			
۱۷/۰۰۰	۱/۸۰۸/۵۱۰	-	۱	ماشین آلات خط تولید	۱
۸۵۰	۹۰/۴۲۵	-	-	سایر لوازم و متعلقات خط تولید (۵ درصد کل)	۵
۲۱۵۰	۲۲۸/۷۲۳	-	-	هزینه حمل و نقل، خرید خارجی، نصب و راهاندازی (حدود ۱۰ درصد کل)	۶
۲۰/۰۰۰	مجموع (میلیون ریال)				

۳-۵- هزینه‌های تأسیسات

هر واحد تولیدی، علاوه بر دستگاه‌های اصلی خط تولید، جهت تکمیل یا بهبود فرآیندها، نیاز به تجهیزات و تأسیسات جانبی، نظیر؛ تأسیسات گرمایش و سرمایش، آب، برق، دیگ بخار، کمپرسور، تأسیسات اطفاء حریق و ... خواهد داشت. انتخاب این موارد با توجه به ویژگی‌های فرآیند و محدودیت‌های منطقه‌ای و زیستمحیطی انجام می‌گیرد. تأسیسات و تجهیزات مورد نیاز این طرح و هزینه‌های تهیه آن در جدول زیر ارائه شده است.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۰)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

جدول (۲۳): هزینه‌های تأسیسات

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)
۱	تأسیسات سرمایش و گرمایش	۱/۶۰۰
۲	تأسیسات اطفاء حریق	۱۵۰
۳	تأسیسات آب و فاضلاب	۱۵۰
	مجموع (میلیون ریال)	۱/۹۰۰

۴-۵-۵- هزینه لوازم اداری و خدماتی

واحدهای اداری و خدماتی هر واحد تولید نیاز به لوازم و تجهیزات خاص خود را دارند که برای واحد آلیاز PC/ABS در جدول زیر برآورد شده است.

جدول (۲۴): هزینه لوازم اداری و خدماتی

ردیف	شرح	تعداد	قيمت واحد (ریال)	جمع هزینه (میلیون ریال)
۱	میز و صندلی	۱۰	۱/۵۰۰/۰۰۰	۱۵
۲	دستگاه فتوکوبی	۱	۲۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰
۳	کامپیوتر و لوازم جانبی	۴	۱۰/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۴	تجهیزات اداری	۴سری	۱/۰۰۰/۰۰۰	۴۰
۵	خودرو سبک	۲	۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۲۰۰
۶	خودرو سنگین	۲	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۰۰۰
	مجموع (میلیون ریال)			۱۳۱۵

صفحه (۳۱)	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	خرداد ۱۳۸۷
	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

۱-۵- هزینه‌های خرید حق انشعباب

هر واحد تولیدی برای شروع فعالیت و ادامه آن، نیاز به آب، برق، گاز، ارتباطات و ... دارد. در جدول زیر، هزینه خرید انشعباب‌های برق، گاز، تلفن براساس ظرفیت مورد نیاز واحد تولیدی آلیاژ PC/ABS ارائه شده است.

جدول (۲۵): حق انشعباب

ردیف	شرح	واحد	ظرفیت موردنیاز	قیمت واحد (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	انشعاب برق	رشته	۸۰۰ آمپر	۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰۰
۲	انشعاب آب	اینج	۲ اینچ	۵۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۰
۳	انشعاب مخابرات	خط	تلفن	۲/۰۰۰/۰۰۰	۱۰
۴	انشعاب گاز	اینج	۲ اینچ	۳۰/۰۰۰/۰۰۰	۳۰
مجموع (میلیون ریال)					
۵۹۰					

۱-۶- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

هزینه‌های قبل از بهره‌برداری شامل مطالعات اولیه، اخذ مجوزها، هزینه‌های آموزش پرسنل و راهاندازی آزمایشی و... می‌باشد که در جدول زیر، برآورد شده است.

جدول (۲۶): هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

ردیف	عنوان	هزینه (میلیون ریال)
۱	مطالعات اولیه و اخذ مجوزهای لازم	۲۵۰
۲	آموزش پرسنل	۵۰
۳	راهاندازی آزمایشی	۵۰۰
مجموع (میلیون ریال)		
۸۰۰		

صفحه (۳۲)	گزارش نهایی	خرداد ۱۳۸۷	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
			مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

با توجه به جداول ۱۹ الی ۲۵ کلیه هزینه‌های ثابت مورد نیاز برای احداث طرح برآورد گردید که در جدول زیر به‌طور خلاصه کل سرمایه ثابت مورد نیاز طرح ارائه شده است.

جدول (۲۷): جمع‌بندی سرمایه‌گذاری ثابت طرح

ردیف	عنوان هزینه	هزینه	
		میلیون ریال	دلار
۱	زمین	۱/۱۶۶	---
۲	ساختمان‌سازی	۴/۳۷۵	---
۳	تأسیسات	۱/۹۰۰	---
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱/۳۱۵	---
۵	ماشین‌آلات تولیدی	---	۲/۱۲۷/۶۵۷
۶	حق انشعاب	۵۹۰	---
۷	هزینه‌های قبل از بهره‌برداری	۸۰۰	---
۸	پیش‌بینی نشده (۵ درصد)	۱۵۰۲	---
جمع		۱۱/۶۴۸	۲/۱۲۷/۶۵۷
مجموع (میلیون ریال)		۳۱/۶۴۸	

۲-۵-۲- هزینه‌های سالیانه

علاوه بر سرمایه‌گذاری مورد نیاز جهت احداث و راهاندازی واحد، یک سری از هزینه‌ها بایستی به صورت سالانه براساس تولید محصول انجام شود. این هزینه‌ها شامل تهییه مواد اولیه، نیروی انسانی، انرژی مصرفی، هزینه استهلاک تجهیزات، ماشین‌آلات و ساختمان‌ها، هزینه تعمیرات و نگهداری، هزینه‌های فروش محصولات، هزینه تسهیلات دریافتی، بیمه و ... می‌باشد. در جداول زیر هزینه‌های سالیانه هریک از این موارد برآورد شده است.

صفحه (۳۳)	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	خرداد ۱۳۸۷
	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید آلیاژ PC/ABS

جمهوری اسلامی ایران

وزارت صنایع و معدن

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

جدول (۲۸): هزینه سالیانه مواد اولیه

ردیف	شرح	واحد	محل تأمین	قیمت واحد	صرف سالیانه	قیمت کل (میلیون ریال)
				دollar		
۱	چیپس پلی کربنات	تن	# داخلی	۴۰۰۰	۳۵۰۰	۱۴۰۰۰
۲	ABS چیپس	تن	# داخلی	۱۸۰۰	۱۵۰۰	۲۷۰۰۰
مجموع (میلیون ریال)						۱۶۷۰۰

امکان تهیه این مواد از خارج از کشور نیز وجود دارد ولی به دلیل وجود این مواد در کشور و سهولت تهیه آن از منابع داخلی، اولویت با منابع داخلی می‌باشد.

جدول (۲۹): هزینه سالیانه نیروی انسانی

ردیف	شرح	تعداد	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق و مزایای سالیانه معادل ۱۴ ماه (میلیون ریال)
۱	مدیر ارشد	۱	۸/۰۰۰/۰۰۰	۱۱۲
۲	مدیر واحدها	۳	۶/۰۰۰/۰۰۰	۲۵۲
۳	مدیر فروش	۱	۵/۰۰۰/۰۰۰	۷۰
۴	پرسنل تولیدی (تکسین)	۸	۳/۵۰۰/۰۰۰	۳۹۲
۵	پرسنل حسابداری	۱	۳/۵۰۰/۰۰۰	۴۹
۶	کارگر ماهر	۹	۳/۰۰۰/۰۰۰	۳۷۸
۷	کارگر ساده و نگهدارنده	۱۰	۲/۵۰۰/۰۰۰	۳۵۰
۸	انباردار	۳	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۰۵
۹	خدماتی	۳	۲/۵۰۰/۰۰۰	۱۰۵
مجموع (میلیون ریال)				
۱۸۱۳				

صفحه (۳۴)	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	خرداد ۱۳۸۷
	مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	

جدول (۳۰): مصرف سالیانه آب، برق، سوخت و ارتباطات

ردیف	شرح	واحد	صرف روزانه (ریال)	قیمت واحد (ریال)	تعداد روز کاری	هزینه سالیانه (میلیون ریال)	
۱	برق مصرفی	کیلووات	۸۸۰	۲۵۰	۳۶۵	۸۰	
۲	آب مصرفی	متر مکعب	۴۰	۳۰۰۰		۴۳.۸	
۳	تلفن	-	-	-		۲۰	
۴	سوخت(گازوئیل)	لیتر	۷۰۰	۲۵۰	۳۰۰	۵۲.۲	
۵	سوخت(بنزین)	لیتر	۲۰	۱۰۰۰		۶	
مجموع (میلیون ریال)							
۲۰۲							

جدول (۳۱): استهلاک سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌ها

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان‌ها، محوطه و ...	۴/۳۷۵	۵	۲۱۹
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۲۰/۰۰۰	۱۰	۲/۰۰۰
۳	تأسیسات	۱/۹۰۰	۱۰	۱۹۰
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱.۳۱۵	۱۵	۱۹۸
مجموع (میلیون ریال)				
۲/۶۰۷				

جدول (۳۲): تعمیرات و نگهداری سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات مورد نیاز

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ (%)	هزینه نگهداری (میلیون ریال)
۱	ساختمان	۴/۳۷۵	۵	۲۱۳
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۲۰/۰۰۰	۱۰	۲/۰۰۰
۳	تأسیسات	۱/۹۰۰	۷	۱۳۳
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱.۳۱۵	۱۰	۱۳۲
مجموع (میلیون ریال)				
۲/۴۷۸				

صفحه (۳۵)	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	گزارش نهایی خرداد ۱۳۸۷

جدول (۳۳): هزینه تسهیلات دریافتی

ردیف	شرح	مقدار (میلیون ریال)	نرخ سود (%)	سود سالیانه (میلیون ریال)
۱	تسهیلات بلند مدت	۲۲/۰۸۴	۱۰	۱/۱۰۵
۲	تسهیلات کوتاه مدت	۱۶۰۱۶	۱۲	۱/۹۲۲

جدول (۳۴): هزینه‌های سالیانه

ردیف	شرح	هزینه سالیانه میلیون ریال	دلار	هزینه سالیانه
۱	مواد اولیه	۱۶۷/۰۰۰	---	---
۲	نیروی انسانی	۱۸۱۳	---	---
۳	آب، برق، تلفن و سوخت	۲۰۲	---	---
۴	استهلاک ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌ها	۲/۶۰۷	---	---
۵	تعمیرات و نگهداری ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان	۲/۴۷۸	---	---
۶	هزینه تسهیلات دریافتی	۳/۰۲۷	---	---
۷	هزینه‌های فروش (۱,۵ درصد کل فروش)	۴/۲۸۰	---	---
۸	هزینه بیمه کارخانه (۰/۲ درصد)	۶۰	---	---
۹	پیش‌بین نشده (۵ درصد)	۸/۵۴۰	---	---
جمع				
مجموع (میلیون ریال)				
۱۹۰/۰۰۰				

۳-۵- سرمایه در گردش مورد نیاز طرح

سرمایه در گردش به نقدینگی اطلاق می‌شود که برای تهیه مواد و ملزمومات مورد نیاز در جریان تولید نظیر مواد اولیه، نیروی انسانی و ... هزینه می‌شود و به‌طور کلی شامل سرمایه‌ای است که باید کلیه

صفحه (۳۶)	مجربی: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی	خرداد ۱۳۸۷

هزینه‌های جاری واحد تولیدی را پوشش دهد و لازم است در هر زمان در دسترس باشد. مقدار سرمایه در گردش بستگی به توان بازرگانی و مدیریتی واحد تولیدی دارد به طور مثال اگر امکان دسترسی سریع به مواد اولیه در هر زمان وجود داشته باشد، نیاز کمتری به سرمایه برای تهیه آن است و بر عکس در صورت طولانی بودن فرآیند دسترسی به آن، سرمایه در گردش برای خرید افزایش می‌باید چراکه لازم است مواد مورد نیاز برای زمان بیشتری سفارش داده شود.

به طور معمول حداقل سرمایه در گردش مورد نیاز، معادل ۲۰ الی ۲۵ درصد کل هزینه‌های جاری سالیانه واحد تولیدی (معادل هزینه‌های ۲ الی ۳ ماه) است. این مسئله برای مواد اولیه خارجی که ممکن است فرآیند سفارش و خرید آن طولانی باشد دوازده ماه در نظر گرفته می‌شود تا ریسک توقف خط تولید به علت فقدان مواد اولیه کاهش یابد. در جدول زیر سرمایه در گردش مورد نیاز برای انجام مطلوب جریان تولید محصول محاسبه شده است.

جدول (۳۵): برآورد سرمایه در گردش مورد نیاز

ردیف	شرح	مقدار مورد نیاز	ارزش کل
		میلیون ریال	دلار
۱	مواد اولیه داخلی	۲ ماه	۲۷/۸۳۳
۲	مواد اولیه خارجی	۱۲ ماه	---
۳	حقوق و مزایای کارکنان	۲ ماه	۳۰۱
۴	آب و برق، تلفن و سوخت	۲ ماه	۳۴
۵	تعمیرات و نگهداری	۲ ماه	۴۱۳
۶	استهلاک	۲ ماه	۴۳۵
۷	تسهیلات دریافتی	۲ ماه	۵۰۵
۸	هزینه‌های فروش، بیمه، پیش‌بینی نشده	۲ ماه	۸۳۳
جمع		۳۰/۳۵۴	۳۰/۳۵۴
مجموع (میلیون ریال)			

صفحه (۳۷)	گزارش نهایی	خرداد ۱۳۸۷	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
			مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی

۴-۵- کل سرمایه مورد نیاز طرح

کل سرمایه مورد نیاز برای احداث واحد تولید آلیاز PC/ABS شامل دو جزء سرمایه ثابت (جدول ۲۶) و سرمایه در گردش (جدول ۳۴) است که به‌طور خلاصه در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۳۶): سرمایه‌گذاری کل

ردیف	شرح	ارزش کل (میلیون ریال)
۱	سرمایه ثابت	۳۱/۶۴۸
۲	سرمایه در گردش	۳۰/۳۵۴
	مجموع (میلیون ریال)	۶۲/۰۰۰

– نحوه تأمین سرمایه

برای تأمین سرمایه مورد نیاز طرح، از تسهیلات بلندمدت (۵-۲ ساله) برای تأمین ۷۰ درصد سرمایه ثابت مورد نیاز و از تسهیلات کوتاه مدت (۱۲-۶ ماهه) برای تأمین ۵۰ درصد سرمایه در گردش مورد نیاز استفاده می‌شود.

جدول (۳۷): نحوه تأمین سرمایه

سهم سرمایه‌گذاران (میلیون ریال)	تسهیلات بانکی		مبلغ (میلیون ریال)	نوع سرمایه
	مقدار (میلیون ریال)	سهم (درصد)		
۹/۴۶۴	۲۲/۰۸۴	۷۰	۳۱/۶۴۸	سرمایه ثابت
۱۴/۴۳۶	۱۶۰/۱۶	۵۰	۳۰/۳۵۴	سرمایه در گردش
۲۳۹۰۰	۳۸/۱۰۰	مجموع (میلیون ریال)		

۶-۵- شاخص‌های اقتصادی طرح

پس از ارائه جداول مالی سرمایه، هزینه و درآمد، جهت بررسی بیشتر مسائل اقتصادی طرح، لازم است شاخص‌های مهم مرتبط، از قبیل؛ قیمت تمام شده، سود ناخالص سالیانه، نرخ برگشت سرمایه، مدت زمان بازگشت سرمایه، درصد تولید در نقطه سر به سر، درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل، سرانه سرمایه‌گذاری ثابت و ... برای متقاضیان سرمایه‌گذاری طرح تولید آلیاژ PC/ABS محاسبه شود که در ادامه ارائه می‌شود.

- قیمت تمام شده:

$$\frac{\text{هزینه سالیانه}}{\text{مقدار تولید سالیانه}} = \frac{\text{قیمت تمام شده واحد کالا}}{\text{قیمت تمام شده واحد کالا}} \Rightarrow \frac{190,000,000}{5,000,000}$$

ریال   ۳۸۰۰۰ = قیمت تمام شده واحد کالا

- سود ناخالص سالیانه:

$$22500 = \text{سود ناخالص سالیانه} \Rightarrow \text{هزینه کل} - \text{فروش کل} = \text{سود ناخالص سالیانه}$$

میلیون ریال

- درصد سود سالیانه به هزینه کل و فروش کل:

$$\frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{هزینه کل تولید}} = \frac{\text{سود سالیانه به هزینه کل}}{\text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}} \Rightarrow 12,5 = \frac{\text{سود سالیانه به هزینه کل}}{\text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}}$$

$$\frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{فروش کل}} = \frac{\text{سود سالیانه فروش کل}}{\text{درصد سود سالیانه به فروش}} \Rightarrow 11,11 = \frac{\text{سود سالیانه فروش کل}}{\text{درصد سود سالیانه به فروش}}$$

- نرخ برگشت سالیانه سرمایه:

$$\frac{\text{سود سالیانه}}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} = \frac{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}}{\text{درصد سود سالیانه}} \Rightarrow 37,35 = \frac{\text{درصد برگشت سالیانه}}{\text{درصد سود سالیانه}}$$

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۳۹)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

- مدت زمان بازگشت سرمایه

$$\text{سال } 2,7 = \frac{\text{مدت زمان بازگشت سرمایه}}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}} \Rightarrow \frac{100}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}}$$

- درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل:

$$\frac{\text{معادل ریالی سرمایه‌گذاری ارزی}}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} \times 100 = \frac{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل طرح}}{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل طرح}}$$

$$\text{درصد } 33,21 = \frac{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل طرح}}{\text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل طرح}}$$

- سرمایه‌گذاری ثابت سرانه:

$$\text{میلیون ریال } 809 = \frac{\text{سرمایه‌گذاری ثابت}}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \frac{\text{سرمایه‌گذاری ثابت سرانه}}{\text{تعداد کل پرسنل}}$$

- سرمایه‌گذاری کل سرانه:

$$\text{میلیون ریال } 1545 = \frac{\text{سرمایه‌گذاری کل}}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \frac{\text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}}{\text{تعداد کل پرسنل}}$$

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۰)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۶- میزان مواد اولیه عمدہ مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمدہ مورد نیاز در گذشته و آینده

به منظور تولید این آلیاز نیاز به دو پلیمری پلی کربنات و ABS می باشد. بر اساس پیش بینی انجام شده در ابتدای گزارش جهت تولید ۵۰۰۰ تن از این آلیاز نیاز به ۳۵۰۰ تن پلی کربنات و ۱۵۰۰ تن ABS می باشد. ذکر این نکته ضروری است که در حدود ۱۰ درصد ضایعات خط تولید می باید به این اعداد اضافه گردد.

با بررسی نحوه توزیع این مواد مشخص گردید که قیمت داخلی و خارجی این دو جزء در خارج و داخل کشور تفاوتی ندارد و قیمت اجزاء به ترتیب حدود ۴۰۰۰۰ ریال به ازاء هر کیلوگرم پلی کربنات و در حدود ۱۷۰۰۰ ریال به ازاء هر کیلو گرم ABS می باشد.

کشور ایران به دلیل داشتن منابع عظیم نفتی و گازی و برخورداری از صنایع پتروشیمی، توانایی تولید اجزاء این مخلوط را دارد. در بررسی های صورت پذیرفته تنها تولید کننده پلی کربنات و تولید کننده عمدہ آلیاز PC/ABS در کشور شرکت پتروشیمی خوزستان می باشد. از این با توجه به ظرفیت تولید این شرکت و نیاز روز افزون به این آلیاز و حتی پلی کربنات، سرمایه گذاری در این بخش ضروری می باشد. در غیر این صورت، همانگونه که آمار صادرات نشان می دهد، میزان واردات این محصول در حال افزایش می باشد و منابع داخلی تأمین کننده پلی کربنات نبوده و تنها با واردات امکان رفع نیاز کشور به این محصول مرتفع می گردد.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۱)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

به منظور اجرای یک طرح تولیدی، بررسی در خصوص منطقه اجرای طرح یکی از پارامترهای مهم در این خصوص می‌باشد. در بررسی منطقه اجرای طرح عواملی مختلفی نظیر امکان دسترسی به راههای ارتباطی اصلی، امکان دسترسی آسان‌تر به منابع مواد اولیه، نزدیکی به واحد‌هایی که از این آلیاژ استفاده می‌نمایند، نیروی انسانی اعم از نیروی کار و متخصص و در نهایت سهولت در فراهم کردن زمین با قیمت مناسب نقش اساسی را ایفا می‌نماید. به منظور اجرای این طرح موارد فوق مورد بررسی قرار می‌گیرند:

منابع تامین مواد اولیه:

تنها واحد تولید کننده پلی کربنات در ایران شرکت پتروشیمی خوزستان می‌باشد. از طرف دیگر به دلیل اینکه جزء دیگر این مخلوط نیز در واحد‌های پتروشیمی جنوب کشور تولید می‌شود، از این رو سرمایه‌گذاری در استانهای های جنوبی دارای واحد‌های پتروشیمی، با هدف دسترسی به منابع اولیه مناسب می‌باشد.

نیروی انسانی متخصص:

در بررسی وضعیت واحدهای دانشگاهی مرتبط با این رشته، تهران و ماهشهر به عنوان دو قطب اصلی تأمین کننده نیروی متخصص به حساب می‌آیند.

واحد‌هایی که از این آلیاژ به عنوان ماده اولیه استفاده می‌نمایند:

این آلیاژ معمولاً در زمینه تولید برخی قطعات خودرو و برخی صنایع بزرگ دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرد. از این رو تهران به عنوان قطب اصلی صنعت خودرو کشور، و شهر رشت با دارا بودن بزرگترین کارخانه تولید لوازم خانگی مناسب ترین شهرها جهت تولید این آلیاژ به حساب می‌آید.

در نهایت با بررسی شرایط مؤثر در انتخاب مکان سرمایه‌گذاری و با توجه به اینکه امکان تهییه مواد اولیه در نقاط مختلف کشور با استفاده از سیستم حمل و نقل مناسب فرآهم آید، مناسب ترین شهرها جهت سرمایه‌گزاری اهواز، تهران، رشت و سمنان می‌باشد.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۲)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

کشور ایران با داشتن منابع عظیم نفتی و گازی، پتانسیل مناسبی جهت سرمایه‌گذاری در این بخش‌ها دارد و امکان ایجاد فرصت‌های اشتغال بسیاری را فرآهم می‌آورد. این صنعت به طور مستقیم امکان اشتغال حدود ۴۰ نفر را فرآهم می‌نماید. از آنجایی که محصول تولیدی به عنوان ماده اولیه در صنایع دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرد، از این رو به طور این صنعت می‌تواند فرصت‌های شغلی مناسبی را فرآهم نماید. جدول ..... لیست تخصص‌های مورد نیاز در این واحد تولیدی را نشان می‌دهد.

جدول ۰۰۰۰: تخصص و تجربه افراد مورد نیز در واحد تولیدی

تخصص مورد نیاز	تعداد - نفر (برای سه شیفت کاری)	عنوان شغلی
کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، مدیریت، یا پلیمر با تجربه حداقل ۱۰ سال فعالیت مرتبط	۱	مدیر ارشد
کارشناسی یا کرشناسی ارشد مهندسی پلیمر با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط	۳	مدیر واحدها
کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، بازاریابی، بازرگانی یا حسابداری با تجربه حداقل ۱۰ سال فعالیت مرتبط	۱	مدیر امور مالی و فروش
کارдан مکانیک با تجربه حداقل ۵ سال آشنایی با دستگاه‌های خط تولید	۸	پرسنل تولیدی (تکنسین)
کارشناسی یا کارشناسی ارشد حسابداری با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط	۱	پرسنل حسابداری
فوق دیپلم یا دیپلم صنایع شیمیایی با تجربه ۳ سال تجربه مفید	۹	کارگر ماهر
دیپلم با الویت رشته‌های فنی حرفه‌ای و دارا بودن گواهی‌نامه رانندگی	۱۰	کارگر ساده و نگهدارنگ
دیپلم ریاضی، تجربی، حسابداری	۳	انبار دار
دیپلم با گواهی‌نامه رانندگی	۳	خدماتی

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۳)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه راه‌آهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح

برق

اکستروژن مکانیزم اصلی تولید این آلیاژ می‌باشد. به منظور تأمین حرارت لازم جهت ذوب نمودن چیپس‌های اولیه از المنشت‌های برقی استفاده می‌گردد. به همین منظور انرژی اصلی مورد نیاز در این واحد تولیدی جریان الکتریسیته می‌باشد. در این واحد تولیدی به ازاء تولید هر ۱۰۰ کیلو گرم آلیاژ در هر ساعت حداقل نیاز به جریان با ظرفیت ۵۰ آمپر می‌باشد. روشنایی خط تولید و محوطه کارخانه از دیگر مواردی است که نیازمند برق می‌باشد.

سوخت

گرمایش محیط با استفاده از گازوئیل صورت می‌پذیرد. از گازوئیل بیشتر در خوردهای سنگین به منظور سوخت استفاده می‌شود. از بنزین نیز به منظور سوخت در اتومبیل‌های سواری و لیفت تراک استفاده می‌شود. موارد مصرف سوخت در واحدهای صنعتی شامل سوخت مصرفی به منظور تأمین بخار و حرارت مورد نیاز فرآیند، گرمایش ساختمانها و سوخت وسایل حمل و نقل می‌باشد. سوخت مصرفی سیستم گرمایش با توجه به مساحت فضاهای تولید و آزمایشگاه، اداری، و خدماتی محاسبه می‌شود. به این ترتیب که به طور متوسط (برای آب و هوا معتدل) به ازای یکصد متر مربع مساحت ۲۵ لیتر گازوئیل در نظر گرفته می‌شود. بنابراین با توجه به مساحت بناهای موجود (۲۳۰۰ متر مربع)، سوخت مصرفی تأسیسات گرمایش ۵۷۵ لیتر گازوئیل در هر شبانه روز خواهد بود. برای تأمین سوخت وسایل نقلیه سنگین نیز ۱۲۵ لیتر گازوئیل در روز نظر گرفته شده است.

آب

از آنجایی که فرآیند تولید این آلیاژ اکستروژن می‌باشد، به منظور سرد کردن رشته مذاب خارج شده از اکسترودر و تولید چیپس‌ها از آب جهت خنک کردن استفاده می‌شود. از طرف دیگر از آب جهت مصارف عمومی نیز استفاده می‌گردد. به همین منظور مقدار ۴۰ متر مکعب در روز آب برای واحد برآورد گردید.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۴)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

در نهایت این نکته لازم به ذکر است که تأمین منابع ذکر شده نیاز به شرایط خاصی نداشته و تمامی آنها به راحتی در شهرک‌های صنعتی که بدین منظور آماده گردیده است قابل دسترس می‌باشد.

۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی

- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی

حمایت تعریفه گمرکی شامل دو بخش تعریفه واردات ماشین‌آلات و مواد نیاز طرح حقوق گمرکی صادرات محصولات واحد تولیدی است که می‌بایست در جهت رشد صنعت انتخاب و اعمال شود. البته بدليل محدود بودن میزان واردات ماشین‌آلات، تعریفه مشخصی در این خصوص لحاظ نشده است. از طرف دیگر در سال‌های اخیر دولت جمهوری اسلامی ایران برای محصولاتی که توانایی رقابت در بازارهای بین‌المللی را داشته باشند و بتوان آنها را به خارج از کشور صادر کرد، مشوق‌هایی در نظر گرفته است و به این واحدها جواز صادراتی می‌دهد. از این رو به دلیل تمایل کشور به رشد صنعت نساجی از یک سو و امکان صدور محصولات پتروشیمی و زیر دست آن از طرف دیگر شرایط جهت صادرات این محصول فراهم شده است. میزان تعریفه گمرکی در نظر گرفته شده در این خصوص با توجه به نوع محصول متفاوت بوده و حداقل ۲۰ درصد می‌باشد.

- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها - شرکت‌های سرمایه‌گذار

حمایت‌های مالی واحدهای تولیدی شامل اعطای تسهیلات بانکی و نحوه بازپرداخت آنها، همچنین معافیت‌های مالیاتی است که در صورت مناسب بودن آنها تسهیل در اجرای طرح می‌شوند و شرایط را برای سرمایه‌گذاری افراد کارآفرین مهیا می‌کند. در ادامه به برخی از این شرایط پرداخته می‌شود.

- یکی از تسهیلات بانکی مهم برای واحدهای تولیدی، پرداخت وام بانکی بلند مدت تا ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری ثابت توسط بانک‌های دولتی کشور است. این مقدار برای مناطق محروم در صورت استفاده از ماشین‌آلات خارجی تا ۹۰ درصد هم قابل افزایش می‌باشد. نرخ سود تسهیلات ریالی بلند مدت در بخش صنعت ۱۰ درصد است که برای برخی از شرکت‌های تعاونی و واحدهای احداث شده در مناطق محروم قسمتی از سود تسهیلات، توسط دولت به بانک‌ها پرداخت می‌شود.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۵)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

- مدت زمان بازپرداخت تسهیلات بانکی بلند مدت با توجه به ماهیت طرح تولیدی، نوع تکنولوژی و امکان صادر شدن محصول تا حداقل ۸ سال می‌باشد که امکان استفاده از دوره تنفس یک الی دو ساله بازپرداخت اقساط نیز وجود دارد.

- یکی دیگر از تسهیلات مهم بانک، وام‌های بانکی کوتاه مدت (۶ الی ۱۲ ماهه) برای استفاده به عنوان سرمایه در گردش مورد نیاز برای انجام فرآیندهای تولید است که شبکه بانکی تا ۷۰ درصد آن را تأمین می‌کند. اخذ تسهیلات کوتاه مدت تا این میزان، منوط به جلب اعتماد بانک‌های عامل و سابقه مطلوب در انجام بازپرداخت تسهیلات دریافتی قبلی است.

- علاوه بر تسهیلات بانکی که برای احداث واحدهای تولیدی جدید وجود دارد، برای تشویق سرمایه‌گذاران و هدایت آنها به احداث کارخانجات در مناطق محروم، معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شده است که برخی از آنها عبارتند از:

۱- معافیت مالیاتی تا ۱۰ سال برای اجرای طرح در مناطق محروم

۲- معافیت مالیاتی تا ۴ سال برای اجرای طرح در شهرک‌های صنعتی

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۶)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای

جدید

با بررسی آمار و اطلاعات مربوط به تولید، مصرف و صادرات و واردات این محصول، می‌توان به این نتیجه رسید که تقاضای این محصول روز به روز در حال افزایش می‌باشد. علت این موضوع حصول خواص مختلف در این مخلوط و تنوع بخشی به محصولاتی است که این آلیاز به عنوان ماده اولیه در تولید آنها استفاده می‌گردد. از این رو به نظر طرح سرمایه گذاری در این بخش سودمند بوده و ارزش افزوده مناسبی را در پی خواهد داشت. تنها نکته منفی در تولید این محصول، قیمت بالای پلی کربنات به عنوان جزء اصلی این آلیاز می‌باشد. از این رو به نظر می‌رسد تهییه پلی کربنات با قیمت ارزان‌تر در تولید با صرفه تر این محصول تاثیر گذار باشد.

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۷)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی

۱۲- منابع و مأخذ

۱- اداره کل اطلاعات و آمار وزارت صنایع و معادن.

۲- مرکز اطلاعات و آمار وزارت بازارگانی.

۳- کتاب "مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۸۶"، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازارگانی.

۴- پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز آمار ایران.

۵- پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز پژوهش‌های مجلس جمهوری اسلامی ایران.

۶- نمایندگی شرکت‌های تولیدکنندگان ماشین‌آلات

۷- پایگاه‌های اطلاع‌رسانی شرکت‌های تولید کننده ماشین‌آلات

۸- سازمان توسعه تجارت ایران

۹- سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران

۱۰- سازمان توسعه و نوسازی صنایع معدنی ایران

۱۱- شرکت ملی پتروشیمی ایران

خرداد ۱۳۸۷	گزارش نهایی	مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی طرح‌های صنعتی
صفحه (۴۸)		مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی